

Schatten van Brabant verbindt heemkunde en moderne media

Dertigduizend Brabanders houden zich op de één of andere manier bezig met heemkunde. Daarvan zijn een kleine tachtig vertegenwoordigers 29 januari aanwezig in Rosmalen op de Smederij Heem in Perron 3. Programmaleider Geurt Grosfeld van Schatten van Brabant hoopt dat na deze middag meer verbinding ontstaat tussen heemkringen en Schatten van Brabant. Ook wil hij graag de heemkundekringen in contact brengen met moderne technieken.

Zoals Luud de Brouwer, hoofd van het regionaal archief in Tilburg, zegt: “We leven in de tijd van web 2.0. Als je niet kunt delen, kun je ook niet vermenigvuldigen”. De Brouwer trekt veel aandacht met zijn betoog over de ongekende en helaas voor velen onbekende mogelijkheden van internet. “Iedereen is tegenwoordig tegelijk gebruiker en aanbieder van de informatie op internet. Veel websites staan gratis of tegen een kleine betaling open voor het toegankelijk maken van de schatten aan informatie die bij heemkundekringen aanwezig is. Op [Wikipedia](#) publiceert en wijzig je eenvoudig en controleerbaar informatie over jullie eigen werkgebied. Via Google Maps vul je die informatie aan met duidelijke kaarten.” Als voorbeeld geeft hij de [wiki over Sint Anna ter Muiden](#).

Gratis

Luud de Brouwer: “Wie foto’s of filmpjes met een groot publiek wil delen, kan op [Flickr](#) en [Youtube](#) terecht. Beide zijn gratis te gebruiken. Vooral bewegend beeld is tegenwoordig onmisbaar voor wie een groot publiek wil bereiken. Wil je een dagboek bijhouden of een eerder geschreven dagboek publiceren? Dan kan een weblog de oplossing zijn. Diverse websites bieden de mogelijkheid aan om een weblog te starten, eventueel weer ondersteund met youtube-filmpjes of [google](#)-kaarten.”

“Perfecte informatie”, zegt bezoeker Anton Dona uit Oisterwijk. “Ik ben bezig met een project dat KunstwerkT heet. Daarvoor filmde ik 41 interviews die ik graag op internet publiceert. Ik kan dat zelf niet, dus besteed ik alles uit. Nu blijkt het toch vrij eenvoudig te zijn. Ik ga in de pauze eens informeren hoe ik dat precies kan doen.”

Fotocollage

Rien de Visser, freelance erfgoedadviseur, levert het bewijs voor het verhaal van Luud de Brouwer. Met behulp van eenvoudig te beheersen software maakt hij kunstwerkjes van oude en nieuwe foto’s en muziek. De foto’s vindt hij in archieven, of hij maakt ze zelf, bijvoorbeeld met zijn mobiele telefoon. Met als resultaat fotocollages die hij maakte over kasteel Heeswijk, waar hij opgroeide. Hij hoopt dat [Schatten van Brabant](#) de luchtbevochtiger van de kurkdroge heemkunde kan worden.

Omroep Brabant

Wie de aandacht van de pers wil trekken, moet een goed verhaal hebben. Dat is in elk geval de strekking van het betoog van Agnes van der Straaten, eindredacteur van [Omroep Brabant](#). “Met alleen een statisch verhaal red je het niet. Zelfs niet als het in jullie ogen de belangrijkste heemkundige vondst van het jaar is. Je trekt de aandacht van televisiezoekers door ze nieuwsgierig te maken met beelden.” Ze toont een minder goed gelukt voorbeeld over een archeologische vondst op Ekkersrijt en een goed voorbeeld over ‘De laatste eer’ in Goirle. Op die manier onderbouwt ze hoe een goed verhaal en pakkende beelden het verschil maken tussen wel of geen aandacht van de tv-zender. Extra tip van Agnes van der Straaten: “Bereid je verhaal goed voor en tred niet te veel in detail.” Geurt Grosfeld heeft er ook één: “Voeg verbeelding, humor en actualiteit toe.”

Netty van de Langenberg-Scheepers van heemkundekring de Kleine Meierij blijkt een van de weinigen te zijn die de samenwerking met de lokale omroep actief opzoekt. “Ik heb een eigen programmaonderdeel bij [LOESCH](#), de Lokale Omroep in Esch. Ze zagen in mij een wandelend geschiedenisboek en daarom mocht ik aandacht besteden aan de cultuurhistorie van ons dorp. We vertellen zelf van alles, maar interviewen ook mensen die veel van een plek of gebouw weten. De uitzendingen zijn steeds twee weken later te zien op een soort ‘uitzending gemist’ van LOES. Als Schatten van Brabant trouwens een cursus moderne media aanbiedt, doe ik meteen mee. Zeker weten.”

Meer met kunst

Eerder op de middag houdt Theo Cuijpers, consulent heemkunde bij Erfgoed Brabant, een warm pleidooi voor Schatten van Brabant. Hij brengt een nieuwe slogan voor de middag: ‘Je hebt meer met kunst dan je denkt’. Kunst en erfgoed kunnen door samen te werken groeien, vindt Cuijpers. Hij roept

de aanwezigen op om zich aan te melden als lid van de werkgroep heemkunde, zodat er nieuwe ideeën ontstaan over hoe moderne media en heemkunde elkaar kunnen versterken. Cuijpers: "Schatten van Brabant speelt daar een belangrijke rol bij, en niet alleen door de Knippenbergprijs."

De Knippenbergprijs sluit in 2010 aan bij het thema van deze bijeenkomst. Hij wordt in november uitgereikt aan een organisatie of persoon die zich op een creatieve en eigentijdse manier verdienstelijk heeft gemaakt op het terrein van media. De winnaar van de Knippenbergprijs ontvangt van Schatten van Brabant bovendien een Mediaprijs in de vorm van een geldbedrag voor een vervolgproject. Cuijpers: "Die moderne media zijn zo belangrijk omdat ze kringen in staat stellen met elkaar in contact te komen en ook met jongeren. Die aanwas hebben we nodig."

Scooters

Sprekend voorbeeld daarvan is Miranda van Bragt. Zij is niet alleen afgestudeerd aan de kunstacademie en docent kunst- en cultuurcoördinator op een middelbare school. Ze is ook nog eens bezig met het oprichten van een heemkundekring, al gaat die zo niet heten. "Ik heb ergoed hoog in het vaandel, maar ik weet ook dat als we ergoed promoten zoals heemkundekringen dat nu doen, we geen enkele jongere bereiken. Geen stoffig gedoe, maar jonge en leuke kunstprojecten. Dat is de manier om bijvoorbeeld de oude kerk in Den Hout, waar ik woon, nieuw leven in te blazen. Den Hout was een bedevaartsoord. Daar kun je ook een hedendaagse invulling aan geven samen met jongeren. Bijvoorbeeld door een processie op scooters, ik noem maar iets. Dat spreekt aan. In combinatie met films en dan vooral animatie bereiken we zelfs de allerjongsten op de basisschool."

Na de pauze vertelt Simone Kramer van Schatten van Brabant hoe heemkundekringen met een goed idee subsidie kunnen aanvragen. "Dat kan via de website. Daar staat precies uitgelegd waar een aanvraag aan moet voldoen." Ivonne van der Velden van [CBK 's-Hertogenbosch](#) presenteert een serie ideeën over hoe ergoed en kunst elkaar kunnen ontmoeten. En hoe dat kan leiden tot een tweepersoons gebakje, een tijdelijk visrestaurantje, een verrassend billboard en een boek over straatnamen. Haar presentatie laat zien dat ergoed onbegrensd is en dat er veel mogelijk is om het verleden op een creatieve manier onder de aandacht van een breed publiek te brengen. Dat bewijst ook Carine van Vught in haar film Brabantstoet. Zij toont hoe de provincie altijd al in beweging was. Niet alleen tijdens processies, maar ook met carnaval, tijdens demonstraties en andere parades. Ook zij laat zien dat je met moderne media de geschiedenis tot leven kunt wekken. "En in dat soort initiatieven steekt Schatten van Brabant graag tijd en geld", besluit Geurt Grosfeld de middag.